

SJAF e-Magazine

ST JEANNE ANTIDE FOUNDATION

Ċentru Antida

51, Tarxien Road. Tarxien TXN1090

Reception Desk Tel. 27672367; 21808981; 21809011

Email: miriam.sjaf@gmail.com

Website: www.antidemalta.com

Facebook: Fondazzjoni St Jeanne Antide

VO/0005/4th May 2008

a monthly e- magazine – Issue No.77, April 2014

Id-dinjità tax-xogħol

minn Vivien Attard, Focolare Movement (prezentazzjoni waqt Mariapoli 2014)

Ix-xogħol hu xi ħaġa li ma nistgħux ngħaddu mingħajrha. Bix-xogħol tal-bniedem inbnew il-bliet u l-irħula, inħadem ir-raba', inbniet l-infrastruttura, twaqqfu l-industrij, issawret iċ-ċivilizzazzjoni tad-dinja tagħna. Kulfejn inħarsu naraw il-frott ta' xogħol il-bniedem u jekk nieqfu nirriflettu ftit ma nistgħux ma nibqgħux immeraviljati b'dak kollu li l-bniedem kellu l-ħila jwettaq sa mill-bidu tal-ħolqien u għadu jwettaq sallum. "Ix-xogħol hu wieħed mill-karatteristiċi li jagħzel il-bniedem mill-bqija tal-ħlejjeq" - jgħid Ġwanni Pawlu II fil-bidu tal-enciklika tiegħu "Ix-xogħol tal-bniedem". Il-bniedem maħluq fuq is-sura u xbieha t'Alla rċieva mingħand il-Ħallieq il-kmand li jaħkem fuq l-art. U l-ħakma tal-bniedem fuq l-art tinkiseb fix-xogħol u bix-xogħol.

Il-bniedem imanti ruħu bix-xogħol ta' jdejh; ħajtu tinbena kuljum bix-xogħol. Bix-xogħol, il-bniedem għandu l-opportunità li jtejjeb lilu nnifsu bħala bniedem u jagħti s-sehem tiegħu għall-iżvilupp tal-ħolqien. Ix-xogħol hu opportunità għall-bniedem biex juża u jżviluppa l-ħiliet tiegħu u b'hekk iħossu tajjeb, stmat, apprezzat. Ix-xogħol hu l-pedament li fuqu tinbena l-ħajja tal-familja, u l-familja hi l-ewwel skola tax-xogħol. Id-dinja tax-xogħol toffri lill-bniedem l-okkazzjoni biex flimkien ma' oħrajn hu jaħdem u jkabbar il-ġid tal-familja kollha tal-bnedmin. Jekk inħarsu lejn l-istorja tal-bniedem naraw kif bix-xogħol tiegħu hu għab bidliet kbar u żviluppi godda li ma influwenzawx biss id-dinja tax-xogħol u tal-produzzjoni, imma l-ħajja tas-soċjetà kollha kemm hi. Bix-xogħol tiegħu l-bniedem jibni l-gejjieni tiegħu u tal-umanità. "Ix-xogħol tal-bniedem huwa l-fus, forsi l-fus ewlieni li fuqu ddur l-kwistjoni soċjali kollha kemm hi". (Ix-xogħol tal-bniedem n.3)

KONTENUT

Id-dinjità tax-xogħol.....	pġ 1,2,3	Taħdidiet Spiritwali għall-Kunsill Kalkara.....	pġ 7
Jum għat-talb fis-silenzju.....	pġ 3	Sit elettronika għall-ġenituri.....	pġ 7
Mid-djarju tal-Fondazzjoni.....	pġ 4	Live-In għat-tfal.....	pġ 8,9
Mistoqsija Parlamentari.....	pġ 5	Paġna SOAR.....	pġ 10
Arthritis & Rheumatism Association....	pġ 5	Avviżi.....	pġ 11
Rokna Poeżija.....	pġ 6		

Hemm bżonn inkunu konxji li d-dinjità tagħna ma tiġix mill-poter, mill-flus, mill-kultura..... id-dinjità jagħtihielna x-xogħol.

Imbagħad hemm il-valur tat-tbatija li kull xogħol iġib miegħu. Fl-aħħar parti tal-enċiklika tiegħu dwar ix-xogħol, Ġwanni Pawlu II kiteb hekk: *“L-għaraq u t-tbatija li x-xogħol iġib miegħu (...) jagħtu lil kull bniedem imsejjaħ biex jimxi wara Kristu l-mezz biex jissieħeb fil-ħidma li Kristu ġie biex jagħmel fid-dinja.”* Bi kliemu l-Papa jkompli jurina li fix-xogħol nistgħu nsibu farka mis-salib ta’ Kristu li jekk nilqgħuha bl-istess spirtu ta’ fidwa li bih Hu laqa’ s-salib għalina, fix-xogħol dejjem nistgħu niskopru dak il-ħjiel ta’ dawl ta’ ħajja ġdida, ta’ ġid ġdid, li qishom jwasslulna l-aħbar ta’ *“smewwiet ġodda u art ġdida”*. (*lx-xogħol tal-bniedem n.27*).

Iżda ma nistgħux nitkellmu dwar ix-xogħol u ma ngibux quddiem għajnejna l-isfidi u l-problemi kbar li x-xogħol iġorr miegħu. L-istess żviluppi li saru biex iħaffu x-xogħol, itejbuh u jkabbru qed ikunu għadu tal-bniedem għax qed joħdulu postu, qed ineħħu l-gost tax-xogħol, qed joħonqu l-inċentiv tal-kreattività, qed iġibu fix-xejn is-sens ta’ responsabbiltà. Ekonomija li tiffoka biss fuq il-produzzjoni qed twassal biex il-bniedem ma jibqax fiċ-ċentru tas-sistema produttiva; iċ-ċentru jsir il-qligħ li joħroġ mill-produzzjoni. U minflok li x-xogħol ikun mezz biex il-bniedem isir aktar bniedem, ta’ spiss jiġri li x-xogħol jilbes libsa li tjassar, li toħnoq, li tkisser, li tisfrutta, li toħloq aljenazzjoni u frustrazzjoni. Ħafna qed ikunu miċhuda mid-dinjità tax-xogħol għax jixtiequ jaħdmu u ma jistgħux isibu xogħol; oħrajn qed ikollhom iħallu pajjiżhom biex imorru jfittxu x-xogħol f’pajjiżi oħra bil-konsegwenzi kollha li din il-ħaġa ġġib magħha.

X’ser tkun ir-reazzjoni tagħna quddiem dan kollu? Faċli li ninħakmu mill-indifferenza u nħallu d-dinja ddur mingħajr ma nindunaw li lkoll nistgħu nagħtu sehemna, ċkejken kemm hu ċkejken, biex id-dinja tagħna, anki dik tax-xogħol, tkun xi ftit aħjar. Fl-eżortazzjoni appostolika *“Il-Ferħ tal-Vanġelu”*, Papa Franġisku jgħid li quddiem l-isfidi tad-dinja tal-lum hemm bżonn ngħidu *“le għall-ekonomija tal-eskluzjoni”*, *“le għall-idolatrija ġdida tal-flus”*, *“le għan-nuqqas ta’ ugwaljanza li jġib vjolenza”*. Jekk nidhlu fil-fond u nirriflettu sew fuq dan kollu, naraw li hi meħtieġa bidla fil-qalb tal-bniedem; ikollna nammettu li hemm bżonn ta’ konverżjoni. Hemm bżonn nagħrfu mill-ġdid li l-bniedem ġie maħluq mhux biss biex jgħix f’rabta m’Alla, imma wkoll f’rabta ma’ ħutu l-bnedmin. U skont il-ħsieb t’Alla, ir-rabta ma’ ħutna l-bnedmin trid tissarraf f’dik imħabba li lesta li tħobb lill-oħrajn bħalma tħobb lilek innifsek, u mhux anqas minn hekk. Jekk kull bniedem, u allura kull ħaddiem, kull direttur, kull amministratur, kull sid..... jgħix din l-imħabba biex ikun solidali mal-oħrajn, allura hu jagħmel ħiltu biex iħobbhom billi jsir ħaġa waħda magħhom. Hekk, it-toqol tal-problemi u s-suċċessi tal-oħrajn isiru t-toqol u s-suċċessi tiegħu. U flimkien ifittxu u jsibu soluzzjonijiet, u flimkien ifittxu u jaslu għall-qbil dwar forum ġodda ta’ organizzazzjoni tax-xogħol u flimkien jifirħu u jaqsmu l-frott kollu li joħroġ mill-isforz kollettiv li jsir biex is-sitwazzjoni u l-ambjent fejn jaħdmu jsiru dejjem aħjar.

F'intervista mogħtija lir-RAI wara kungress internazzjonali dwar ix-xogħol, Chiara Lubich qalet li dan hu wkoll wieħed mill-modi biex il-ħaddiema joħorgu mis-sitwazzjoni ta' frustrazzjoni u nuqqas ta' suddisfazzjoni li x-xogħol f'dinja industrijalizzata qed iġib miegħu.

Dan l-għixien mhux biss ixxejjen l-individwalizmu post-modern li qed idgħajjed l-iżvilupp tar-rabtiet bejn il-persuni, imma jikkontribwixxi bis-shiħ biex fuq il-post tax-xogħol jinbena ambjent ta' familja, fejn ma jitħalla barra ħadd u fejn il-prodott ikun frott ta' kulħadd, u allura kulħadd ikun kuntent.

F'dinja tax-xogħol miġruha minn ingustizzji, sfruttament, firdiet, korruzzjoni, manipulazzjoni..... hemm bżonn ta' ħidma kuraġġuza, impenjattiva, ġenwina, ħanina biex f'kull post tax-xogħol tinbena familja fejn issaltan dik l-għaqda u l-imħabba tal-aħwa li tiggenera dak li hemm bżonn biex jiggwida u jwassal ix-xogħol għal veru destin tiegħu!

JUM GHAT-TALB FIS-SILENZJU

Nhar is-Sibt 12 ta' April, membri ta' Centring Prayer Groups għaddew jum ta' talb kontemplattiv fil-Monasteru favoluż tal-Patrijiet Kapuċċini Minuri fil-Kalkara - il-Monasteru ta' Santa Liberata. Fil-ħemda interna u esterna wieħed setgħa jistrieħ totalment fil-Mulej. Il-ġewwieni tal-Monasteru, il-kjostru, il-ġonna tal-madwar, l-egħlieqi maħduma, l-eluf ta' poppies ħomor jizzeffnu mar-riħ, it-talb personali u fi grupp, il-quddiesa mmexxija minn Patri Ivan, l-ikla fis-silenzju mal-patrijiet fir-rifettorju medjoevali, il-kappella kwieta fejn jiddomina s-salib impitter ta' San Frangisk - kollox għen biex għamel dan il-jum oasi ta' serħan f'Alla.

Waqt il-quddiesa, Patri Ivan staqsa: "X'inhil akbar sofferenza?" Ghidnielu: "Li wieħed iħossu mhux maħbub minn ħadd, lanqas minn Alla." Fr Ivan kompli espanda fuq din it-tema - li l-Akbar sofferenza hi meta l-għeżiež tiegħi, li jien inħobb ħafna u nistenna li jħobbuni, ma jħobbunix."

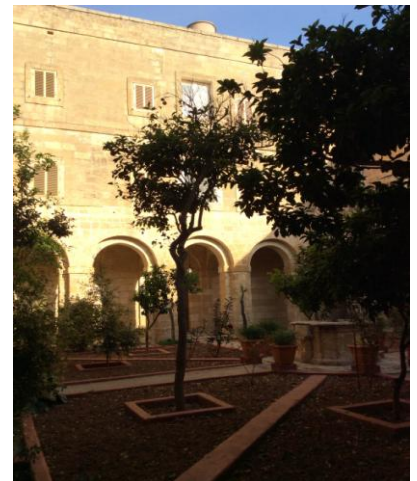
Fr Ivan semma l-eżortazzjoni 13 ta' San Frangisk fuq il-Paċenzja. San Frangisk jgħid li il-paċenzja u l-umiltà fis-sofferenza tgħallmek. "

"Patience & Humility in adversity is revealing (Admonition 13 - on Patience):

Blessed are the peacemakers, because they will be called the children of God. The servant of God cannot determine whether he himself might have patience and humility, as long as all is going well. When however the time comes that those who should be helping him work against him, then and there he has just that much patience and humility and no more."

L-ammont ta' paċenzja li għandek ma jitkejilx fuq il-paċenzja ta' kuljum iżda fuq l-ammont ta' paċenzja li jkollok f'ċirkostanzi speċjali diffiċli bħat-tolleranza għall-kuntrarjetà - meta dawk li tħobb u tistenna mħabba u għajnuna mingħandhom, jinnegawhielek.

Fr Ivan semma' wkoll kliem San Ġorġ Preca fejn qal li mhux kemm tiflaħ piż jgħodd iżda kif terfgħu.

Mid-djarju tal-Fondazzjoni.....

Start date	End date	Title	Target group	Venue	No.of participants
January	On-going	SOAR – support & advocacy group	Victims & survivors of domestic violence (DV)	Ċentru Antida + other venues	15
January	June 13	Children’s Circle Time	Children from Homework Service	Ċentru Antida	14
March		Self-esteem (2 sessions)	Single parents from Cottonera	Bormla Ċentru Access	12
January	June 13	Learning Support: Reading, Oracy, Comprehension, Writing	Children from supported families	Ċentru Antida	14
21 Feb	9 May	Storytelling led by Parent Leader from the Foundation for Educational Services FES	Service users: Children & parents	Ċentru Antida	11
6 March	-	Make Me Feel Good (personal grooming) organised by HSBC Malta Foundation at MCAST	Service users	MCAST	14
14 March	23 May	Depression Support group (10 sessions; weekly)	Service users	Ċentru Antida	8
26 March	Dec ‘14	Social group (monthly)	Schizophrenia sufferers	Ċentru Antida	7
26 March	On-going	Personal and Social Skills Group (weekly)	Adolescent service users	Ċentru Antida	6
27 March	-	YADA Dance event (rehearsal night)	Service users	Ta’ Qali	64
3 April	22 May	<i>Benna ta’ l-Ikel</i> (a Ħilti programme for children&parents) Led by FES Tutor & Parent Leader	Service users (age 8-11)	Ċentru Antida	11 + 10
4 April	6 April	Live-In	8-10 year old service users	St Paul’s Bay	11
23 April	12 June	Self-esteem (8 weekly sessions)	Service users	Ċentru Antida	9

SJAF led a 2-hour Workshop for 50 members of the Arthritis and Rheumatism Association Malta (ARAM) on Emotional Freedom on Thursday 24th April at Dar L-Emigrant

Mistoqsija Parlamentari fuq it-Tim Outreach, settur tas-Saħħa Mentali

Titlu: Outreach- servizz

Legislatura XII

Mistoqsija Numru: 8955

Seduta: 141 - 14/04/2014 06:00 PM

Seduta Interim:

Kategorija ORAL

Data: 07/04/2014

L-Onorevoli ETIENNE GRECH

staqsa lill-Onorevoli KONRAD MIZZI (Ministru għall-Energija u s-Saħħa):

Jista' l-Ministru jgħid fiex jikkonsisti s-servizz tat-tim ta' *outreach* fil-komunità? X'għandu wieħed jagħmel biex jirċievi dan is-servizz? Hemm lista ta' stennija ta' persuni b'nuqqas ta' saħħa mentali biex jirċievu dan is-servizz?

Tweġiba:

It-tim tal-*Outreach* jikkonsisti f' infermieri psikjatriċi, haddiema soċjali, assistenti psikologi u *care workers*.

Dawk in-nies li jiġu rilaxxati mill-isptar psikjatriku u jkollhom b'zonn t'assistenza intensiva fil-komunita minhabba problemi kumplessi jew minhabba n-natura tal-marda mentali jiġu riferuti lill dan is-Servizz. Is servizz lil-pazjent jiġi offrut fid-dar tiegħu/tagħha.

Is-Servizz ta' l-*Outreach* jużaw is-sistema tal-*key worker* fejn kull pazjent jiġi allokat membru mit-tim sabiex tiġi aċċertata li l-b'zonnijiet kumplessi tal-persuna jiġu indirizzati kif ukoll li jkun hemm l-kontinuita' tal-kura.

Ir-rwol tal-*keyworker* huwa li jaħdem fi shubija mal-pazjent sabiex johlqu *careplan* li tkun magħmula apposta għall-b'zonnijiet ta' kull individwu fejn l-aspetti kollha tal-ħajja tal-persuni jintlaħqu sabiex jgħixu kwalita' ta' ħajja tajba fil-komunita'.

Il-persuni li jirċievu dan is-servizz jiġu riferuti min konsulent psikjatriku.

Hemm 107 persuni jistennew biex jirċievu dan is-servizz.

rokna poezija

Il-passaġġ għall-hajja jinkwetak

Thawdet, dir-ruħ
meta ndunat
li l-jien tas-soltu
ma kienx l-ispirtu

Inkwetat u skuncertat
malli ndunat
kemm hi iebsa
w vitali li din
tkun tafha

Inkwiet imbierek! issa
l-ħidma ta' min iċedi
m'għadhiex tidher
mażokista
iżda saret
duwa fattibbli

Icċarat flahħar
l-urġenza
ta' din il-ħidma
u ta' frothha bnin
u delikat

Issa taf li fidi li tafda,
tafda fis-sħiħ,
issa saret nifs il-hajja
ma baqax mod iehor -
u l-fidi mhijiex
fid-distinzjonijiet fini
fl-opinjonijiet imxandra
(tbissmet:
lanqas ta' ħaddiehor)
jew fin-naħa ta' barra
tat-tazza

Is-siġra tat-tin, tinxef
u anki l-weraq li
jgħattu l-għera.
Harsu, ja angli
it-twelid ta' tarbija
huwa ferħ
festa,
u meravilja.

tony macelli

Taħdidiet spiritwali u soċjali għall-Kunsill Lokali Kalkara - minn Sr.Rose Rizzo – Marzu 2014

Ms. Josette Ciantar, membru attiv fil-Kunsill Lokali tal-Kalkara, stednitni biex naqsam xi ħsibijiet spiritwali fl-okkażjoni tar-Randan mal-grupp ta' nisa li jiffrekwentaw iċ-ċentru tal-Kunsill. In-nisa ħadu sehem attaiv f'numru ta' taħdidiet u kellhom ħafna x'joffru. L-għan ta' dawn il-laqgħat kien li niskopru aktar il-għmiel u s-siwi tal-Kelma t'Alla f'ħajjitna u kif din il-Kelma għandha messagg ta' tama f'kull sitwazzjoni ta' ħajjitna.

Rajt ukoll kemm hu effiċjenti s-servizz li l-Kunsill Lokali joffri f'dan iċ-ċentru b'mod partikulari lin-nies anzjani. Hemm nurse li tiċċekkja d-djabetu, il-pessjoni u affarijiet oħra li għandhom x'jaqsmu mas-saħħa. Hemm ukoll is-servizz tal-podologista. Naturalment in-nurse għandha kuntatt kontinwu ma' tabib biex ikun hemm rendikont ta' dak kollu li jsir. Dawn is-servizzi huma ta' benefiċċju kbir għal dawn l-anzjani għax qabel kien ikollhom imorru Bormla. Dawn is-servizzi huma b'xejn.

Ħaġa oħra li laqtitni kienet il-librerija li Ms. Ciantar iżzomm aġġornata. Ħadt pjaċir nara lill-anzjani iġibu l-kotba u jieħdu oħrajn ġodda. Xi wħud qaluli li jhobbju jaqraw ħafna. Kemm ġid isir fil-moħbi!

Kienet esperjenza sempliċi u ta' fejda. Saret ukoll ħbiberija ma' dawn in-nies. J'Alla l-Kelma t'Alla tkun dejjem għalina bħal dawl li jmexxi l-passi tagħna.

SIT ELETTRONIKU TA' GĦAJNUNA GĦALL-ĠENITURI RIGWARD UŻU TAT-TEKNOLOĠIJA B'MOD SIGUR

www.ibrowsesafely.com.mt huwa sit eletroniku fejn il-ġenituri u l-edukaturi jistgħu jfittxu u jiksbu informazzjoni dwar l-użu tat-teknoloġija b'mod sigur. Dan is-sit joffri PARIRI FUQ kif il-ġenituri jkollhom kontroll fuq l-aċċess tal-internet minn uliedhom. Ukoll, dan is-sit joffri diversi *links* għall-websites oħra li jistgħu jintużaw mit-tfal u anke mill-ġenituri. Dan is-sit huwa imwaqqaf bl-għajnuna tal-kampanja BeSmartOnline!

JUM IL-KARITÀ

Il-Hadd, 18 ta' Mejju 2014

Xandira Diretta tal-Quddiesa mill-Kappella tas-Sorijiet tal-Karità

**Dhul minn 152, Triq is-Sorijiet, Hal-Tarxien
(faċċata ta' Patakkus Snack Bar)**

Intom mistiedna tingħaqdu magħna għal din iċ-Ċelebrazzjoni.

Kulhadd għandu jkun f'postu fid-8:45am.

LIVE-IN GĦAT-TFAL

*minn Kersten Vella, student
tas-Social Work*

Għalija din kienet esperjenza unika li żgur mhux se ninsa. Kienet esperjenza staordinarja. Hi x'inh, hi esperjenza li tgawdjet tassew minn kull individwu: il-*leaders* u t-tfal. Ibbażatha fuq tlett ijiem, flimkien immirajna li nsiru nafu aktar lil xulxin filwaqt li niffukaw aktar fuq temi importanti tal-ħajja ta' kuljum. Il-miġja tagħna bdiet nhar il-Ġimgħa 4 t'April u spiċċat il-Ħadd 6 t'April 2014. Pero żgur li l-memorji u l-frott li ħareġ minn dan iż-żmien ma jispiċċaw qatt.

Ir-realtà hija li d-dinja toffriena ħajja mgħaġġla ta' kuljum fejn fiha ftit noqgħodu naħsbu x'nistgħu verament inbiddu biex ngħixu aħjar. B'din l-esperjenza, għenna lil dawn it-tfal jagħrfu u jagixxu favur dawn il-ħsibijiet u għemejjel li jipprovdu alternattiva għal ħajja aħjar. Messejna ma' diversi aspetti, minn apprezzamnet tan-natura sal-bżonn li jkollok il-ħbieb, l-importanza li kulħadd jsemma' leħnu u metodi prattiċi kif nevitaw ċertu argumenti. Kien żmien fejn stajna ninfurzaw il-pedamenti tal-fiduċja u ta' valuri tant bżonnjużi biex

dawn it-tfal ikomplu jikbru f'proxmu twajjeb miżjud b'għarfien, għerf u għaqal li huma tant ta' bżonn. Barra minn hekk kien żmien fejn setgħu jsiru jafu aktar lilhom infushom u lil xulxin filwaqt li jieħdu gost.

Għal dan il-Live-In attendew disat itfal u kienu taħt ir-responsabilità tagħna s-social workers. It-tnejjijiet kienu ilhom għaddejin u kien hemm diversi ħaddiema u vountiera li taw semhom biex din l-esperjenza tkun suċċess. Fil-fatt, matul iż-żmien ta' tnejjuja, kienu bosta dawn li offrew l-għajnuna jew li taw semhom b'mod indirett. Apparti minhekk, fit-tien jum ta' din l-avventura ngħaqdu magħna żewġ itfal oħra flimkien ma' żewġ vountiera oħra David Debattista u Lynn Darmanin.

Il-programm kien imqassam fuq diversi attivitajiet bi ħsieb. Bdejna b'attivitajiet fejn ilkoll kemm aħna stajna nsiru nafu aktar lil xulxin, fejn stajna nibnu bażi ta' ħbiberija. Is-Sibt komplejna nsostnu din l-esperjenza billi lkoll flimkien ingħaqadna u morna għall-attivitajiet oħra fejn it-tfal setgħu jipparteċipaw b'differenza. Bdejna billi morna għand *Nenu The Artisan Baker* l-Belt u hemmhekk ilkoll

flimkien meddejna idejna biex nagħmlu l-ftira tradizzjonali Maltija. Pero, l-essenza f'din l-esperjenza ma kinitx biss li nagħmlu l-ftira aħna nfusna imma wkoll li spjegawlna l-ħajja tal-furnar passat. It-tfal ġew magħrfa bit-tbatija u d-delizzju tax-xogħol tradizzjonali Malti li tant jieħu ħin, paċenzja u mħabba.

Il-gurnata kompliet timtela billi bqajna sejrjn *Malta 5D*. Fejn qabel skoprejna parti mit-traddizzjoni Maltija billi prattikajniha, hawnhekk stajna naraw viżwalment l-istorja tant prezzjuża ta' Malta. U ovvjamnet xejn ma naqas l-għajjat u d-daħk meta inħass is-serp ta' riħ kiesaħ għaddej minn taħt saqajna jew inkella l-għasfur tal-bejt ipprova jsalva l-koppla tal-Mosta mill-herba ta' bomba mdaqqsqa.

L-essenza tal-bniedem pero' ma tinsabx biss fl-istorja tiegħu. Wieħed irid jagħraf l-iżbalji tal-passat, jitgħallem minnhom u jieħu deċiżjonijiet għaqlija fil-preżent. F'dan ir-rigward, it-tfal imlew żaqqhom u lkoll flimkien imxejna għall-avventura oħra, dik tal-logħob tal-lejżer. Laqgħawna ġewwa *Delta 4* fejn hemmhekk it-tfal ingħataw il-libertà li

jippruvaw logħob interattiv u modern. Is-sens ta' avventura, flimkien mal-praspar u ċ-ċajt kompli jibni l-atmosfera. Ovvajment, dan kompli għen biex il-karattri u t-talenti tat-tfal kompli joħroġ u dawn komplew ikabbru l-ħbiberija tagħhom ma' xulxin u l-apprezzament ta' xulxin.

L-aħħar ġurnata kellha mument spirtwali fejn il-koll flimkien ipparteċipajna fil-quddies. Minn hemm ħadna mixja max-xtajta ta' San Pawl il-Baħar li kienet sors utli għall-apprezzament tan-natura u għall-għarfien dwar affarijiet tas-sens komun. Minn hemm morna l-*Aquarium* fejn kellna esperjenza indimentikabbli tal-ħlejjaq tal-baħar u tawna informazzjoni iddetaljata dwar dawn l-ispeċi tal-baħar tant uniċi u sbieħ. Wara din il-mawra, bdejna naħsbulu biex immorru lura d-dar.

Kien hemm diversi esperjenzi oħra li taw lil din l-avventura aktar sinifikat ħaj. Mument ta' talb, praspar, diskussjonijiet, l-ħin tal-ikel, iż-żfin flimkien, il-ħasil tal-platti u t-tisjir ta' ikel tant bnin. Kienu wkoll mument li għenu jiformaw lil dawn it-tfal. Ta' dan nixtiequ niringrazzjaw lil diversi nies li taw semhom

biex dan il-Live-In iseħħ u wara kollox ikun ta' suċċess.

During the last day of the Live-In, the leaders along with the children carried out an evaluation exercise. This involved giving the children three small pieces of paper—one in the shape of a mind, another in the shape of a heart, and another one slightly wrinkled.

On the heart, the children were asked to answer these two reflective questions: "What did you like about this live-in? How did you feel about it?"

On the wrinkled paper the children had to write: "What would you throw away?"

On the picture showing a brain the children were asked to write: "What was the special moment that you were going to remember from this live-in?"

ANOTHER WOMAN

– by SOAR (survival of abuse with resilience) – an advocacy and support group.

The news of another victim on the brink of death, thanks to wounds inflicted on her by an estranged partner, is met by general disgust. Some people might think that the world has gone crazy. Others may wonder what she may have done to provoke the situation (which in itself is a horrible and terrible thought, but let's admit it, it occurs to many of us, given our present socially acceptable behaviour of victim-blaming). Some may put it down to the attacker's hypothesised upbringing of abuse or a moment of insanity. All of these people sit behind their computer screens, in front of their TVs or at their table, sipping coffee and barely let these thoughts settle in before flipping to the next news article or the updates on the latest football scores.

In the hours following such horrendous news, some of us are left with that lingering unsettling feeling in the pit of our stomachs. We read the news with the initial normal shock of any other citizen. But then, something else happens.

From the deepest, darkest, dustiest corridors of our minds, down, down in the lowest level of

the library of our stored memories, a thought comes rushing up, a sound. A voice of a man we knew, a man we trusted. A man we loved and might have had children with. We hear his threatening voice reminding us that we ought to be careful. *We know. We understand. We go to sleep reminding ourselves to be careful. To never forget that even though we got away, there is always going to be an axe hanging over our necks. We are reminded every time a woman is beaten so badly that it makes news headlines. We are reminded when our neighbours are fighting. We are reminded when we watch our ex-partners stalk us and needlessly SMS us. We are reminded when we seek justice and our abusers walk out of court with a smirk on their faces. They know they're on top, and they know that we know they are. All the courage that has taken years to build, all the strength we have, is shaken at its core each time we hear about another woman being beaten.*

We know this could have been us.

And on days like today, a sickening thought creeps into our minds. We wonder what our ex-abusers are thinking when they read the news that another man managed to end or almost end the life of his spouse or partner.

And when he gets a suspended sentence, we lose sleep. We hope to God that this man was just exceptionally violent, maybe insane. That this will never be the fate that we meet even though we have been warned many times before. 'If I ever see you with another man, I'll kill you both', 'You'll never take my kids and house away from me, I'll kill you first', 'If I can't have you, no one will', 'You better watch your back from now on', 'One day... one day..' ... and on and on.

And as the discussion around the Sunday lunch table only barely touches the topic, your mind is working overtime trying to cope with these feelings, coming up with all kinds of rationalisations and denials, stuffing those fears and words back into those deep, dark unreachable corners of your mind.

Until the next woman is murdered.

